

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 431
van **FREYA SAEYS**
datum: 23 maart 2016

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Locaties voor gezinsopvang - Bezetting

Een organisator van gezinsopvang wordt vergund voor een aantal plaatsen voor elke opvanglocatie. Het maximumaantal plaatsen per opvanglocatie waarvoor een vergunning kan worden afgeleverd, is 8. De organisator moet inspanningen leveren om gemiddeld 4 kinderen per kwartaal op te vangen.

We stellen vast dat een aantal organisatoren van gezinsopvang, zowel private als publieke, niet in staat is om voldoende onthaalouders te vinden voor het aantal opvanglocaties waarvoor ze zijn erkend.

Op die manier ontstaat een situatie waarbij diensten voor gezinsopvang niet tegemoet kunnen komen aan de vragen van ouders omdat ze niet beschikken over voldoende onthaalouders, terwijl organisatoren van groepsopvang uit de omgeving geen bijkomende plaatsen toegekend kunnen krijgen om de stijgende vraag van kinderopvang te lenigen.

1. Hoeveel opvanglocaties waarvoor diensten voor gezinsopvang een vergunning hebben, raken niet ingevuld omdat de organisatoren van gezinsopvang (de vroegere diensten voor gezinsopvang) onvoldoende onthaalouders vinden, opgesplitst per provincie en dit op 31 december 2014 en op 31 december 2015?
2. Wat is de bezettingsgraad (op organisatieniveau én op niveau per locatie) dat op jaarbasis gehaald moet worden om een volle subsidiëring te verkrijgen?
3. Welke financiële gevolgen zijn er voor de organisator indien het bezettingspercentage niet wordt behaald en vanaf welk moment wordt er ingegrepen (onmiddellijk, jaar daaropvolgend ...) en vanaf wanneer wordt de subsidiëring volledig stopgezet?
4. Wordt een vergunning van een organisator gezinsopvang aangepast indien deze organisator niet in staat is voldoende onthaalouders te werven?
Zo ja, hoe worden dan de niet-ingevulde plaatsen ter beschikking gesteld van andere organisatoren en volgens welke regels?
Zo neen, hoelang kunnen organisatoren voor gezinsopvang een vergunning behouden voor niet-ingevulde plaatsen?
5. Wat was het gemiddeld aantal kinderen dat een onthaalouder opving op 31 december 2014 en op 31 december 2015, opgesplitst per provincie?

6. Voorziet de minister in mogelijkheden om in de toekomst een flexibele inzet van gesubsidieerde plaatsen mogelijk te maken door een doorschuif van deze plaatsen tussen actoren (vb. tussen lokale overheden en private initiatiefnemers)? Zo ja, in welke timing voorziet de minister daarvoor?

ANTWOORD

op vraag nr. 431 van 23 maart 2016

van **FREYA SAEYS****Algemeen:**

Aangezien de vraagstelling is toegespitst op de gezinsopvang, betreffen de cijfers die hieronder werden toegevoegd enkel de gezinsopvang.

Groepsopvang bij samenwerkende onthaalouders (meer dan 8 plaatsen) zijn niet opgenomen in de cijfers.

1. Alle vergunde plaatsen zijn per definitie ingevuld omdat er een locatie aan verbonden is. Als de locatie stopt, moet de organisator dit doorgeven aan Kind en Gezin en wordt de vergunning stopgezet.

Het subsidieerbare aantal plaatsen op niveau van de subsidiegroep kan wel nog enige tijd behouden worden. Het kan dus inderdaad zo zijn dat een organisator voor een bepaalde subsidiegroep een hogere subsidieerbare capaciteit heeft dan het vergund aantal plaatsen dat daar tegenover staat. Deze subsidies worden maximaal gedurende 4 kwartalen voorbehouden, zodat de organisator in die tijd en binnen de subsidiegroep de subsidies voor de gestopte vergunde locatie gezinsopvang desgevallend terug kan inzetten voor een nieuwe locatie gezinsopvang (die de gestopte vervangt).

Hieronder geven we een overzicht van het aantal subsidieerbare plaatsen (aantal plaatsen waarvoor aan de organisator de mogelijkheid tot subsidie werd toegekend) en het aantal gesubsidieerde plaatsen (aantal plaatsen waarvoor de organisator een vergunning heeft en effectief subsidies ontvangt). Het verschil tussen beide is het aantal plaatsen waarvoor de subsidie na stopzetting van locaties tijdelijk nog wordt voorbehouden.

Vershil subsidieerbare en gesubsidieerde capaciteit T2 gezinsopvang op 31/12/2014

Provincie	Subsidieerbare capaciteit T2	Gesubsidieerde capaciteit T2	Vershil
ANTWERPEN	7.272	7.272	-
BRUSSELS GEWEST	61	61	-
LIMBURG	4.583	4.570	13
OOST-VLAANDEREN	6.548	6.529	19
VLAAMS-BRABANT	3.569	3.543	26
WEST-VLAANDEREN	5.312	5.299	13
Totaal	27.345	27.274	71

Vershil subsidieerbare en gesubsidieerde capaciteit T2 gezinsopvang op 31/12/2015

Provincie	Subsidieerbare capaciteit T2	Gesubsidieerde capaciteit T2	Vershil
ANTWERPEN	7.128	7.126	2
BRUSSELS GEWEST	61	61	-
LIMBURG	4.633	4.631	2
OOST-VLAANDEREN	6.572	6.545	27
VLAAMS-BRABANT	3.562	3.536	26

WEST-VLAANDEREN	5.334	5.282	52
Totaal	27.290	27.181	109

2. De minimumbezetting die moet worden gehaald, wordt berekend op het niveau van de subsidiegroep. De subsidiegroep is een geografisch afgegrensd gebied waarbinnen de organisator de subsidies naar eigen keuze gespreid over zijn locaties kan inzetten. Voor gezinsopvang is dat gebied de zorgregio niveau kleine stad¹.
De minimumbezetting die –berekend over al zijn locaties binnen de subsidiegroep – de organisator moet realiseren is 80% van het aantal gesubsidieerde plaatsen. Er werd voorzien in een overgangstermijn voor het behalen van deze minimumbezetting van 70% in 2014 en 75% in 2015.
Voor de berekening van de bezetting worden in aanmerking genomen: zowel de effectieve opvangprestaties, als de (gerechtvaardigde én ongerechtvaardigde) afwezigheden van kinderen die volgens het opvangplan wel zouden komen.
Bijvoorbeeld: Een subsidiegroep beschikt in 2015 over 30 gesubsidieerde plaatsen én telt 10 kinderopvanglocaties gezinsopvang. Ze hebben elk 8 vergunde plaatsen.
De bezetting wordt berekend op basis van volgende formule:
 $30 \text{ gesubsidieerde plaatsen} \times 220 \text{ openingsdagen} \times 80\% = 5280$
Er moeten dus over alle kinderopvanglocaties van deze subsidiegroep 5280 gepresteerde aanwezigheden plus geregistreerde afwezigheden zijn om de minimumbezetting te behalen.
3. Als voor een bepaalde subsidiegroep de minimale bezetting niet wordt gehaald, dan zal Kind en Gezin in eerste instantie de organisator aanspreken en navragen welke acties ondernomen worden om de bezetting in de volgende periode wel te behalen. Er wordt dus niet onmiddellijk overgegaan tot vermindering van de subsidies. Als de organisator voor die subsidiegroep dan terug het vereiste bezettingspercentage behaalt, is er geen verder gevolg.
Wanneer het vereiste percentage evenwel niet wordt behaald, zal Kind en Gezin na het doorlopen van de vereiste stappen in kader van de administratieve handhaving, beslissen tot vermindering van de subsidies. Het aantal subsidieerbare plaatsen zal dan worden verlaagd naar het aantal waarvoor de minimumbezetting in deze subsidiegroep wel wordt behaald.
4. De organisator krijgt een vergunning per kinderopvanglocatie en deze staat los van de subsidies. Hieraan zal Kind en Gezin dus niets wijzigen als de minimumbezetting niet wordt gehaald. Enkel op de subsidies zal na verloop van tijd worden ingegrepen.

Wanneer subsidies worden verminderd zoals toegelicht in het antwoord bij 3, dan vloeien deze terug naar Kind en Gezin in functie van een globaal budget in evenwicht. Momenteel wordt onderzocht of, en zo ja vanaf wanneer en op welke manier, deze middelen terug ter beschikking kunnen worden gesteld van andere organisatoren, bijvoorbeeld in het kader van een volgende uitbreidingsronde. Hierbij moet wel worden aangegeven dat de subsidiekost van een plaats in de gezinsopvang sterk lager ligt dan in de groepsopvang.
5. Kind en Gezin beschikt niet over daggegevens van aanwezigheden per onthaalouder. Het is dus niet mogelijk om aan te geven hoeveel kinderen er gemiddeld werden opgevangen op een bepaalde dag in het jaar.
6. Het is niet zo dat een organisator zelf kan beslissen om plaatsen door te schuiven naar een andere organisator. Het zelf verschuiven van subsidies tussen organisatoren kan immers de programmatie doorkruisen en bovendien ook leiden tot het verhandelen van overheidssubsidies, wat zeker niet gewenst is en dus in de regelgeving verboden werd. Een organisator kan wel zelf beslissen om niet ingevulde

¹ Voor groepsopvang is het gebied van de subsidiegroep de gemeente.

subsidieerbare plaatsen terug te geven aan Kind en Gezin. Dat is tot op heden echter nog niet gebeurd. Kind en Gezin ontwikkelt momenteel een kader waarbinnen die middelen opnieuw kunnen ingezet worden, als het zou gebeuren dat een bepaalde organisator beslist om subsidieerbare capaciteit terug te geven.